

7. Egészítsd ki a következő mondatot egy másik tagmondatral úgy, hogy a megadott viszonyokat kapd: **Kibírhatalan,...**! **4 pont**

- a. ellentétes mellérendelő b. határozói alárendelő

Nyelvhelyesség, helyesírás

5 pont

II. TÉTEL

45 pont

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre/oldd meg a feladatokat!

A boszorkányüldözés a 13. századtól teljesedett ki, az inkvizíció intézményének létrejötte után. Periratok tanúsítják, hogy egyre kevesebb bizonyíték kellett – „mert úgy néz ki” vagy „engem gyíkká változtatott, de már elmúlt” –, hogy a bírák pálcát törjenek a vádlottak felett, meghozva a halálos ítéletek százezreit. Magyarországon – hála felvilágosult uralkodónknak, Könyves Kálmánnak, aki az 1100-as évek elején törvénybe iktatta, hogy „az állati alakot öltő, esetleg emberevő lidércekről, boszorkányokról, mivelhogy nincsenek, semmi emlékezet ne legyen” – az őrület nem hatalmasodott el olyan mértékben, mint Nyugat-Európában. A rontók, bűbajosok, varázslók felett azonban továbbra is lehetett ítélezni, így nálunk is sor került boszorkányperekre, a legelsőre Sopronban (1529). A szerencsétlen, megkínzott vádlottak minden „bűnüket” beismerték. Az 1756-os Arad megyei per vádlottja például bevallotta, hogy hol macska, hol kutya képébe öltözött, elapasztotta a szomszéd tehenének a tejét, lova pedig kutya képében maga az ördög volt. A hírhedt szegedi boszorkányper (1728) során tizenhárom halálos ítéletet hoztak, és a „betegségcsinálás” mellett a legsúlyosabb vád az volt, hogy „az esőt eladták egy akó pénzért Törökországba, ottani boszorkányoknak”. Az utolsó ilyen erdélyi per a felvilágosodás korában, az 1780-as években zajlott.

(Cimbora, 2017. március – Kónya Éva rovata)

1. Adj találó címet a szövegnek!

2 pont

2. Mikor és hol volt az első magyarországi boszorkányper? Írd ki a helyes válasz betűjelét a vizsgalagra!

3 pont

- a. 1756-ben Aradon
b. 1529-ben Sopronban
c. 1728-ban Szegeden

3. Válaszolj az alábbi kérdésekre!

9 pont

- a. Mikor teljesedett ki a boszorkányüldözés?
b. Magyarországon kin lehetett ítélezni a periratok szerint?
c. Mit tudunk meg a szöveg alapján Könyves Kálmánról?

4. Keress egy-egy szinonimát (rokon értelmű szót, kifejezést) az olvasott szöveg következő szavaihoz: **boszorkány, ítélet, per!**

6 pont

5. Igaz vagy hamis? Írj a vizsgalagra „I” betűt az igaznak tartott mondat betűjele mellé, „H” betűt a hamis mellé! Amelyet hamisnak véltél, tedd igazzá a szövegnek megfelelően!

10 pont

- a. Az utolsó erdélyi per a felvilágosodás korában, az 1870-es években zajlott.
b. Magyarországon a boszorkányüldözés őrülete nagyobb mértékben hatalmasodott el, mint Nyugat-Európában.
c. A hírhedt szegedi boszorkányper (1728) során tizenhárom halálos ítéletet hoztak.

6. Fejtsd ki véleményedet 8-10 mondatos fogalmazásban a középkori boszorkányüldözésről!

10 pont

Helyesírás, nyelvhelyesség

5 pont